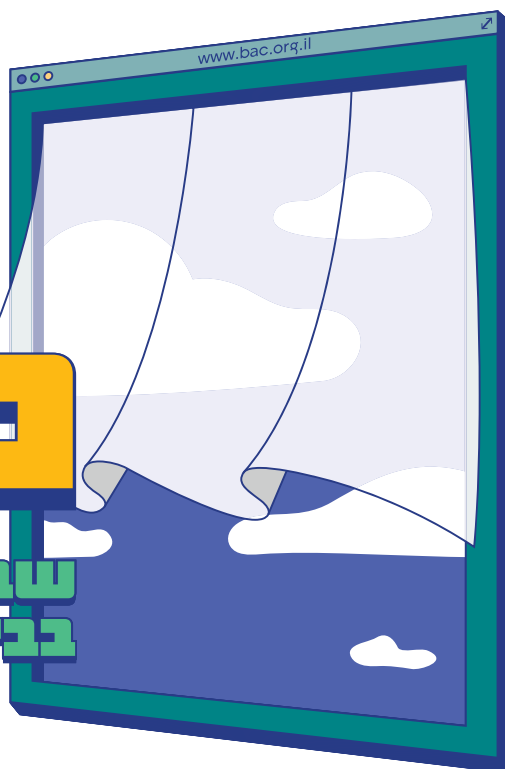

מלקוּם

שבועות וירטואלי
בבית אבי חי

ואהבת לרעך כמוך

אתי אנקרי

הציווי המפורסם "ואהבת לרעך כמוך" עלול להישמע כדבר מאוד רחוק, מאוד כללי, מה שייצור מניעה מלגעת בו בכלל.

בלימוד שלנו ננסה להתקרב, ללמוד ולברר את הדרכים המדורגות להגיע למעלה הזו. נעשה זאת דרך שלושה מקורות: חלק מלימוד שהעבירה המורה ימימה אביטל זצ"ל - תורת "החשיבה ההכרתית"; קטע של הראי"ה קוק, מתוך ספרו "אורות התשובה"; ולסיום, סיפור שנכתב בעילום שם, מתוך חוברת שנקראת "חוטים".

בין המקורות השונים ניתן לראות רעיון אחד שעובר כחוט השני: היכולת להתקרב ולקיים את המצווה "ואהבת לרעך כמוך". הלימוד מציע מהלך מדורג, לפיו אם נכיר את הטוב שבנו, נוכל להכיר גם את הטוב שבזולת וזה ייתן לנו כח להשלים את מה שנראה כחסר.

אני ממליצה לכל מי שלומד ולומדת להיות בקשר עם עצמם תוך כדי הלימוד, ולוודא שהלימוד נעים להם. אם צצות התנגדויות, יכול להיות שהלימוד לא נכון עבורכם בשלב זה. ואם לומדים ביחד, להשתדל לקיים את "ואהבת" - וזאת ע"י הקשבה נקייה לזולת תוך כדי הלימוד.

אני מקווה שהלימוד יהיה מועיל, ושנזכה ל"מתן" בחג מתן התורה הזה - לקבל את כל השפע הטוב שניתן לנו בחג הזה, ולפתוח את הלב כהכנה לקבלת התורה.

חג שמח!

1 ← ימימה אביטל - ואהבת לרעך כמוך

"יש דרגות של 'ואהבת לרעך כמוך'. אפילו מעט התחשבות כלפי השני תקרא רוחניות ויכולה לגרום להמשך התחשבות מתגברת עד עצירה בפני השני לכבדו. יש דירוג של 'אהבת לרעך כמוך השם' - זה לאהוב את השני כנברא, כמוני כמוך השם, בצלם אלוקים, בקדושה. זו כבר תפיסה של הכרה שמביאה את השני להיות סלחן, סבלני, מקבל את השני. מעבר לסלחנות - לקבל אותו כפי שהוא ולא משנה אותו - זה להיות על המקום. אם הלב נפתח לרחמים ולא לרחמנות. זה לכבדו באופן שלם - זה להכיר בו, לראות אותו אהב, פנימה ולא חיצוני.

בדירוג בקבלה של השני של שתיקה בפניו מקשיבים ועונים בתמצות פה. המרכז הוא הפה. בדרך כלל פה כועס, מתוח, משליך על השני ומשנה את משקל האור, הפה כשהוא מכיר 'ואהבת לרעך כמוך' הוא פה מדוד שעונה בהתאם לנשמע. כשהוא שותק, הוא הומה חיים - זה בדירוג של טהרה, 'ואהבת לרעך כמוך השם'. אז הנתינה לשני באופן שלם. זה רעיון של עוצמת החיבור כשאדם מתקרב למהותו, חיבורו ונקודתו הפנימית. יש לציין שאין הפרדה למעשה בין החלק הנבנה לחלק שילך ויקטן עד שיחסר מחסרונו. כלומר המידה המתוקנת ביום יום היא למעשה מתקנת את החסר, כלומר משלימה את המידה. אם חסר אז משלימים, וזה אחד הסודות של התיקון. המידה המתקנת עצמה מול מידת החסר מכניסה את החסר למידה. המידה שולטת. האם כל תיקון שמביא שמחה הוא תיקון ממהות? התשובה היא כן. אם התיקון הזה, כל העשייה שמביא התיקון והשמחה שבה שלמים, ואז זה פוגש את ההכרה מתקרבת ומקרבת אדם לכנימותו, מהותו עד נשמתו. ככל שיתעלה בעשייה טהורה עד קדושה - נשמתו תלך ותגדל".

(ימימה אביטל, מתוך שיעור שניתן בעל-פה).

2 ← הרב קוק - שורש נשמת האומה

"צריך אדם להיות מחובר תמיד עם תמצית הטוב האלוהי המקושר בשורש הנשמה של כנסת ישראל כולה ובזה הוא זוכה לתשובה. כי תמיד יגלו נגד עיניו גירעונותיו וחטאיו, שהם נובעים ממקור ההתנכרות, שהתנכר לאומה האלוהית. שהיא צור חוצב ומקור כל הטוב שבו. אל יבהל מלהיות מחובר עם שורש נשמת האומה כולה, אף על פי שבהסתעפות הענפים הפרטיים נמצאים גם כן רשעים וגסים, אין זה מגרע במאומה את האור הטוב האלוהי של כללותה. וניצוץ נשמת אלוה שרוי הוא גם בכל הנפשות הפרטיות היותר נפולות. ומתוך שכנסת ישראל חובקת בקרבה את הטוב האלוהי לא רק לעצמה כי אם לכל העולם, ליקום כולו, הרי הוא בא מתוך הדבקות העזה בתוכיות נשמת האומה - לדבקות באלהים חיים, על פי הברכה האלהית המלאה כל, ואור שכינה שורה עליו בכל הדרה ועודה".

(הראי"ה קוק, מתוך "אורות התשובה", פרק י"ג, ג')

3 ← מעשה מערביות

"מעשה מערביות. שכידוע כל אדם הוא עולם בפני עצמו, ויש לו המרחב והזמן והנפש שלו. נמצא שכל אחד הוא עולם בפני עצמו. והוא בודד בעולמו. וכל הבריות הם עולמות נפרדים זה מזה. והנה כל הגאולה של העולם תבוא מהאחדות שכל ישראל ערבים זה לזה, ואיך ייגאלו והם בפירוד. ובעיקר שערבות זה שאחד נכשל ואינו יכול לשלם על כשלונותיו ובא רעהו ומשלם במקומו, ואיך יעשו דבר שכזה. ובאה רחמנות גדולה לעולם והתחיל אחד אומר, הנה מה שאני רואה שחברי נכשל, זה הכשלון שלי, אחרת לא היו מראים לי כלום, כי אני על עצמי לא יכול לראות דבר רע, והכשילו את חברי מהשמיים להראות לי את חסרוני, וזה כי לא התעוררתי מעצמי לראות עליי חסרון שכזה. וחברי עצמו הוא רק שליח בשבילי, ואני צריך להתפלל שהשם ימלא את חסרוני. וכך היה אומר ומתוודה ומתפלל עד שנכלל עולם חברו בעולמו. ולימד אחרים לעשות כמוהו, והתחילו העולמות להתערבב זה בזה להיות באחדות להתפלל כל אחד על חסרונו שראה אצל חברו, עד שנכללו כל העולמות באחד, ונהיו כל ישראל ערבים זה לזה, וסר הפירוד המעכב את הגאולה בישראל".

(מתוך הקובץ "חטים", שנכתב בעילום שם)